

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat	yleiskartta, luonnoskartta löydöstä 6.5.2005 (ETM) ja profiili 19.5.2005 (TT)
muut liitteet:	3 digitaalikuva printtiä
negatiivit:	-
diat:	56426-56457 (luettelo liitteenä)

Tarkastuksen aihe:

Intendentti Esa Mikkola teki Padasjoen Karolanmäelle tarkastusmatkan 6.5.2005. Maastokäynti tehtiin Lahden kaupunginmuseon amanuenssin Hannu Takalan pyynnöstä. Pekka Rahkila Hämeen maanmittaustoimistosta oli tiedustellut Lahden kaupunginmuseolta mahdollisuutta määrittää Karolanmäen rajat tekeillä olevaa maanmittaustoimitusta varten. Tarkastuksessa paljastui kiinteän muinaisjäännöksen lounais- ja länsiosassa tehty tien leventäminen ja oikaisu, jonka seurauksena osa muinaisjäännöksestä oli tuhoutunut. Tien penkasta saatiin talteen rautakautisia hautalöytöjä. Esa Mikkola tarkasti kohteen uudelleen toukokuun 19. päivä. Tanja Tenhunen arkeologian osastolta osallistui tarkastukseen. Matkan tarkoituksena oli löytökontekstin selvittämiseksi profiilinoikaisun avulla. Tällöin saatiin talteen muutamia pronssikorujen katkelmia sekä sulaneita lasimassahelmiä. Myöhemmin kesällä 2005 Museoviraston koekaivausryhmä tutki kahden viikon ajan FM Päivi Kankkusen johdolla. Tällöin alueelta löydettiin mm. merkkejä muinaispellosta.

Maanmittaustoimitus jatkuu kohteella, jolle on määritelty alustavat rajat. Kohteen yleiskartoitusta toteutettiin keväällä 2006. Tällöin kävi ilmi, että kalmiston länsiosan yli oli tehty ilman asianmukaista lupaa tie tontille. Asia on poliisitutkinnassa.

Kohteen kuvaus:

Karolanmäki sijaitsee Padasjoen kirkonkylän luoteispuolella, Kirkkolammen ja Tuomasvuoren väliin jäävällä alavalla peltoalueella olevalla moreenisaarekkeella. Mäki, joka on hyvin kivikkoisen, laskee melko jyrkästi länttä eli Kirkkolampea kohti. Mäkeä ympäröivät pellot kuuluvat Kivistön tilaan. Osoilantie kulkee peltoaukean läpi sivuten Karolanmäkeä sen länsireunalta. Tien länsipuolella on isohko lato melko jyrkässä rinteessä. Sen kaakkoispuolelle on läjitetty isoja kiviä ja irtomaata. Ladon edusta ja alusta näyttäisivät säilyneen ehjinä ja myöhemmin alueella todettiin säilyneen ehjää polttokalmistoa.

Kumpareella on ilmeisesti sijainnut Karolan talo 1800-luvulla. Mäen koillispuolella on näkyvissä mahdollinen talon perustus nurkassa olevine kivikiukaineen. Mäen kasvistossa esiintyvät herukat voivat olla peräisin talon puutarhasta. Itse mäellä, joka on hyvin tiheän vadelmakasvuston peitossa, on havaittavissa toisaalta melko kivettämiä alueita ja toisaalta selviä kivivyöhykkeitä. Vyöhykkeiden luontaisuus on selvittämättä. Mäkeä ei ole kartoitettu kokonaisuudessaan ja sillä saattaa olla myös röykkiöitä.

Karolanmäki sijaitsee rautakautisessa löytökeskittymässä. Osoilasta Kapakan tilalta läheltä Karolanmäkeä on Kansallismuseon kokoelmiin saatu 6.10.1880 lääniagronomi R.M. von Fieandtin toimittamana miekka ja kirves (KM 2033:1-2). Kyseessä on Petersenin X-tyyppiin kuuluva miekka, joka voidaan ajoittaa noin vuosiin 950 – 1050. Kirves puolestaan edustaa tyyppillisiä viikinkiaikaisia partakirveitä. Anna-Liisa Hirviluoto kaivoi läheistä Jaakkolanmäkeä 1960- ja 70-lukujen taitteessa. Ilmeisesti tämän kaivauksen yhteydessä Hirviluoto teki koekuopan myös Karolanmäelle ja löysi saviastian paloja sekä palanutta luuta. Matti Hurteen Padasjoen inventointikertomuksessa vuodelta 1971 Karolanmäki mainitaan polttokalmistona. Karolanmäen pohjoispuolella sijaitsevien Kapakan ja Kartanon tilojen alueelta löytyi useita rautakautisista asuinpaikka-alueita Timo Sepänmaa vuonna 2003 toteuttamassa Padasjoen inventoinnissa.

6.5.2005 tehdyn tarkastuksen yhteydessä todettiin siis melko äskettäin tehty tienparannus, jossa Karolanmäen puolelta oli siirretty maamassoja tien länsipuolen rinteeseen. Paikoitellen tien leikkaus oli yli puolentoista metrin korkuinen. Tienleikkausprofiilissa näkyi ohut, noin 10-20 cm paksu humuspitoinen kerros puhtaalta vaikuttaneen moreenihiekan päällä. Moreenissa on paikoitellen erittäin suuria kiviä. Tienleikkauksessa, tien itäpuolella noin 30 metriä Kivistön ja Kapakan tilojen rajasta etelään, profiilista näkyi tummempaa, lähes mustaa nokimaata, josta törötti joukko rautakauteen ajoittuvia esineitä sekä osittain palanutta luuta sekä pala kangasta. Löytöpaikan kohdassa ojassa oli havaittu muutama pronssispiraali.

Löytöjen konservointi on aloitettu keväällä 2006, sillä osa löydöistä on lähdössä Lahdessa avattavaan suureen viikinkiaikaa esittelevään näyttelyyn. Tätä tarkastuskertomusta kirjoitettaessa ei ollut käytettävissä tarkempia tietoja konservoinnissa mahdollisesti esiin tulleista seikoista. Löydöstä otetut digitaalikuvien tulosteet on liitetty tähän tarkastuskertomukseen. Koska tarkastusmatkalla ei ollut mukana mitään piirtämisdokumentointivälineistöä eikä millimetripaperia löytynyt Padasjoen kaupoista, on löydöstä tehty luonnoksenomainen piirros tavalliselle ruutupaperille. Tässä tapauksessa tarkastuskertomukseen liitetyt diakuvat sekä digitaalikuvien printit antavat ehkä paremman kuvan löytöjen keskinäisestä sijainnista kuin kiireessä tehty luonnos.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)
Lännessä Kirkkolampi, idässä Tuomasvuori (harju). Avoin peltomaisema.
Osoilantie kulkee kalmiston länsiosan yli. Tietä ilman asianmukaista lupaa
levennettäessä on tuhottu kalmistoa.

Laajuuden arviointiperuste: kalmiston laajuus: moreenimäki, asuinpaikka ja
muinaispelto: ei selvyyttä laajuudesta

Luokitusehdotus perusteluineen: I luokka löytöjensä ja sijaintinsa
perusteella.

Ehdotus suoja-alueeksi: 100 metriä joka suuntaan kumpareesta

Havaintomahdollisuudet: Tiheä kasvillisuus rajoittaa.

Opas: Esa Mikkola, Päivi Kankkunen

Rauhoitustoimenpiteet maastossa: ei ole

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys: Maanomistajat ja
muut kyläläiset suhtautuvat kovin kielteisesti ja vähätellen muinaisjäännökseen.
Tuhoutumisvaara on konkreettinen. Kalmiston rajat oli tarkoitus merkitä
kiinteistörekisteriin kesän 2006 aikana

Lähilöytöjä: KM 2033:1-2, KM 33951:1-21 (Kapakka A-F)

Selostus jätetty

22.5.2006

Aika

Helsingissä

Paikka

Allekirjoitus

Jatkotoimenpiteitä: Alueen kartoitus jäi kesken. Koekaivaustutkimuksilla tulisi kartoittaa vuonna 2006 paljastuneen, poliisitutkinna olevan tuhon laajuus.

LÖYDÖT:

Ojan penkasta saatiin talteen pronssinen, yksinkertainen, rullalle taivutettu, paksunevapäinen kaularengas KM 35070: 1¹ (vrt. Kivikoski 1973, Abb. 729). Kaularengas painoi lähes 300 grammaa. Se on koristeltu heikosti erottuvin viivakoristein paksunnosten juuressa sekä kapenevissa, hieman profiloiduissa päissä. Kaularenkaasta oli näkyvissä lähes puolet pienen lohkotulta vaikuttaneen kiven alta. Kaivinkoneen kauha oli hieman vaurioittanut kaularengasta, sillä sen uloimmalta kehältä oli uloin pronssikerros varissut pois. Kaularenkaan päällä oli poikittain kokonaan esillä ollut iso ruodollinen veitsi KM 35070: 13. Veitsi on 22,5 cm pitkä ja sen ruodon päässä on litteä nuppi. Kaularenkaan alla oli näkyvissä spiraalirannerengas KM 35070: 7. Se oli osittain lytistynyt. Kaularenkaan pohjoispuolella, turpeen pinnassa, alassuon oli näkyvissä kupurasolki, joka oli hajonnut kolmeen osaan KM 35070: 2. Kyseinen solki kuuluu skandinaavisiin kupurasolkiin, Petersenin tyyppiin R647 (Janssonin tyyppi P 37), joka on yksikuoristen skandinaavisten kupurasolkien yleisin tyyppi. Soljen päällä on kaksi vinoneliönmuotoista kenttää, jotka trapetsinmuotoiset palkit yhdistävät soljen reunoihin. Kentät on koristeltu eläinornamentiikalla. Solkityyppi ajoittunee viikinkiajan alkupuoliskolle. Vastavia solkia tai sellaista osia on saatu talteen lähinnä Ahvenanmaalta ja Pohjois-Suomesta. Laitilan Vainionmäen kalmisto B:stä löytyi vuoden 2005 kaivauksissa palanen tähän solkityyppiin kuuluva katkelma. Lisäksi löydettiin katkelmia toisesta kupurasoljesta, jonka reunaa koristaa nauhapunos. Soljelle KM 35070:3 ja 4 ei ole toistaiseksi löytynyt vastineita. Kaularenkaan alta, sortumaisillaan olevasta mustasta kalmistokerroksesta saatiin talteen lisäksi kokonainen pronssinen, ristileimoin koristeltu päihin kapeneva rannerengas KM 35070: 5, kolme katkelmaa kolmella vinoristinauhalla koristellusta rannerenkaasta KM 35070:6, ketjulaitteen osia, pronssiheloja, kolmiopäinen rautaneula sekä toinen rautaneula (soljenneula?). Lisäksi saatiin talteen petoeläimen alakulmahampaasta tehty riipus, pala kangasta sekä osittain palanutta luuta.

19.5.2005 paikan tarkastuksessa saatiin talteen lisäksi rannerenkaiden katkelmia, soikean kupurasoljen katkelma, pronssiketjua, pronssispiraalia, puukontupen heloja, ruodollisen veitsen katkelmia, sulaneita lasimassahelmiä, kangasta, kuonaa sekä palanutta luuta.

Kyseessä ei ilmeisesti ole palamattomista esineistä huolimatta ruumishauta, vaan jonkinlainen palokuoppahauta. Luita ei ole analysoitu, mutta ne näyttäisivät oleva vain puoliksi palaneita.

Korujen perusteella kyseessä olisi naisen hauta 800-900-luvulta. Kaularengas voi olla huomattavasti tätä ajoitusta vanhempi perintökalu.

¹ KM-numerot perustuvat alustavaan luettelointiin. Varsinainen löytöluettelo tehdään löytöjen konservoinnin jälkeen.

Täyttöohjeita:

Tunnistetiedot

Mikäli kohteen alueella on useampia muinaisjäännöslajeja (esim. asuinpaikka ja röykkiöitä), täytä samalla nimellä ja inventointinumerolla useampi kortti

Hoito ja kunto

A. Kunto: 1=koskematon, 2=tutkittu osittain, 3=tutkittu kokonaan, 4=tuhoutunut osittain, 5=tuhoutunut kokonaan, 6=tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7=tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

B. Alkuperäisyys: 1=täysin alkuperäinen, 2=entisoity osittain, 3=entisoity kokonaan 4=siirretty alkuperäiseltä paikaltaan

C. Hoitotarve: 1=vaatii entistämistä, 2=vaatii kunnostamista, 3=vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4=vaatii tuki- tai suojarakenteita, 5=vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6=vaatii jatkuvaa hoitoa, 7=ei vaadi hoitotoimenpiteitä

D. Hoitotilanne: 1=peruskunnostettu, 2=tuettu rakentein, 3=pidetään puhtaana

E. Rajaustarkkuus: 1=rajattu arvion pohjalta, 2=rajattu osittaisella koekaivauksella, 3=rajattu kokonaan epävarmasti koekaivauksin, 4=rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksi, 5=rajattu näkyvien rakenteiden perusteella

F. Vahvistustapa: 1=rajattu vain muinaisjäännös, 2=rajattu vain suoja-alue, 3=rajattu sekä muinaisjäännös että suoja-alue

G. Maastomerkintä: 1=kuparitaulu, 2=kertova taulu, 3=paalurajaus ilman taulua, 4=paalurajaus ja taulu, 5=aitaus ja taulu, 6=rakennus ympärillä ja taulu

Tila ja omistaja

Mikäli kohde on useamman kylän tai kunnan alueella, TÄYTÄ LISÄKORTTI

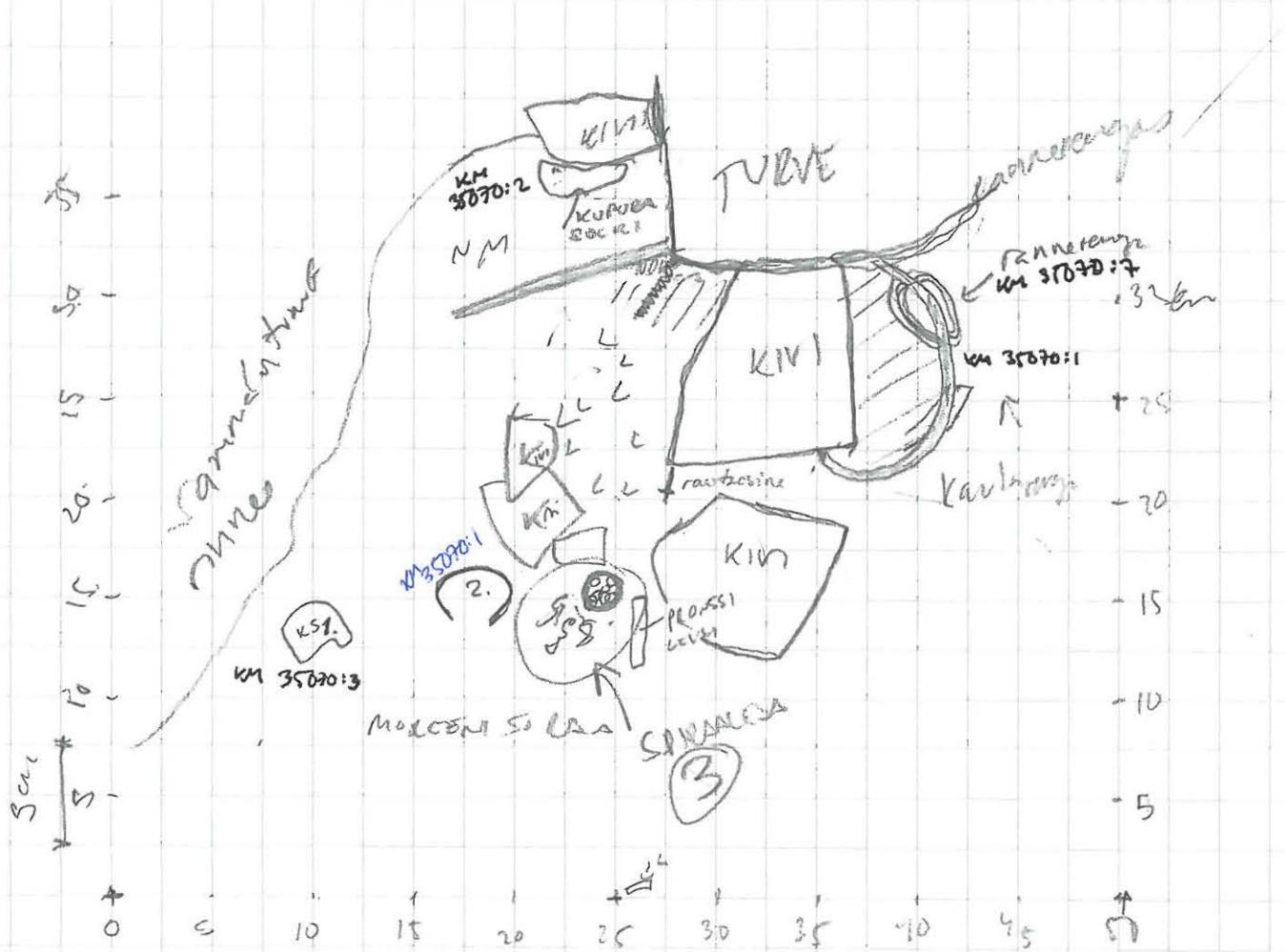

A = Karolanmäki

LINE
 PÄÄSIJOKI
 RAIVOSUON
 TAIVASJOKI
 KERTTUVAIKKA
 27.5.2006

LIITE PADASJOKI
 KALOLANMÄKI N?
 TÄ EK. KERT.
 22.5.2007

PADASJOKI
 OSOITTA
 KALOLANMÄKI

E. Mäkelä
 6.5.2005

111 1:10

||| = palanut maa

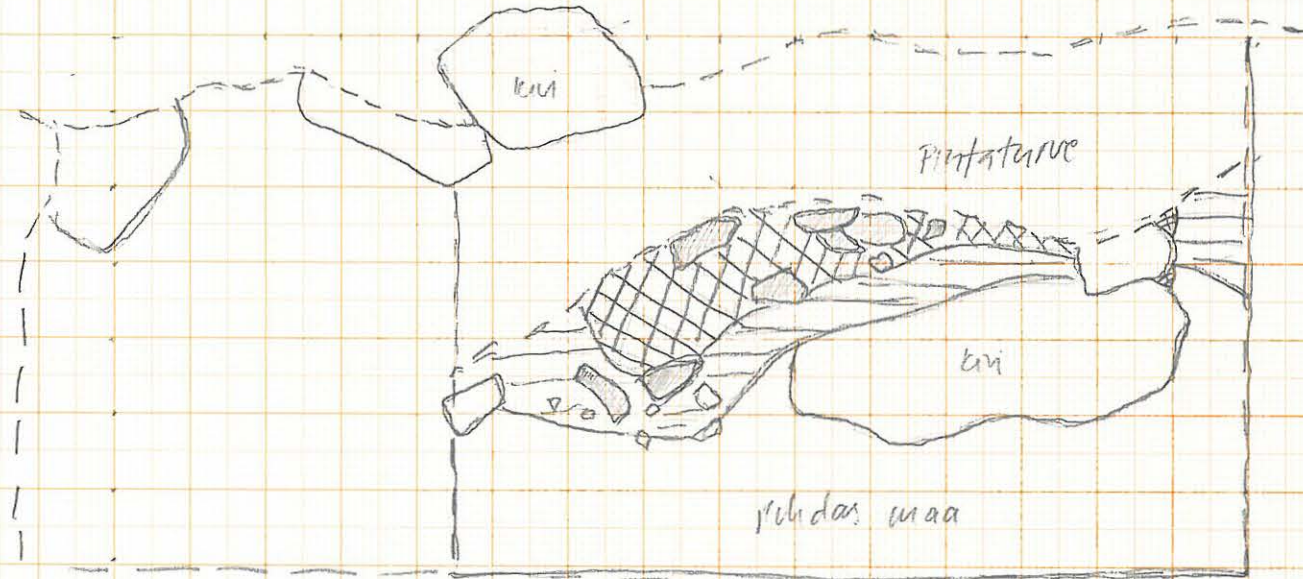
== värijähtymä/ukonmaa

||||| = musta küljipitöine maa

LIITE PÄDASJOKI
KAROLINNAKI 22.1.06

PÄDASJOKI KAROLINNAKI

pl. et.
TANNA
TERRAARUM
19.1.05

LIITE
PADASJOEN KAROLANMÄEN
TARKK. KERTOMUKSEEN
22.5.2006

Padasjoki Karolanmäki				
Tarkastusmatkakuvia E. Mikkola 2005				
Nro	Kuvaus	Suunnasta	Kuvaaja	Kuva otettu
56426	Paikallistien oikaisujälkiä Karolanmäen länsiosassa Osoilantien mutkan kohdalla.	Pohjoisesta	Esa Mikkola	6.5.2005
56427	Lähikuva esineiden löytökontekstista ennen esineiden nostamista.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56428	Kuten yllä.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56429	Yksityiskohtakuva kaularenkaasta KM 35070:1 ja rannerenkaasta KM 35070:7 <i>in situ</i> .	Etelästä	Esa Mikkola	6.5.2005
56430	Kuten yllä. Lähikuva.	Etelästä	Esa Mikkola	6.5.2005
56431	Yksityiskohtakuva kaularenkaasta KM 35070:1 ja ruodollisesta veitsestä KM 35070:13 <i>in situ</i> .	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56432	Yksityiskohtakuva ojanpenkan alaosa, jossa pronssirengas ja pronssiketjua sekä kappale kangasta.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56433	Yksityiskohtakuva soikean kupurasoljen KM 35070:3 katkelmasta ojan pohjalla.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56434	Yleiskuva löytöpaikasta, joka kuvan keskellä tienpenkassa.	Lounaasta	Esa Mikkola	6.5.2005
56435	Yleiskuva löydöstä <i>in situ</i> suoraan ylhäältä.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56436	Kuten yllä, mutta lähikuva.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56437	Lähikuva esineiden löytökontekstista kun kaularengasta KM 35070:1 peittänyt kivi on poistettu. Kaularenkaasta vasemmalle alas on rautainen neula KM 35070:15 (soljenneula?). Ylhäällä oikealla on skandinaavinen soikea kupurasolki KM 35070:2 alassuun.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56438	Kuten yllä. Spiraalirannerengasta KM 35070:7 kaivettu esiin hieman	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56439	Kuten yllä.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56440	Kuten yllä. Lähikuva.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56441	Kaularenkaan alta paljastui rautainen koruneula KM 37050:14.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56442	Löytökohta, kun kaikki näkyvät esineet oli nostettu.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56443	Yleiskuva löytöpaikasta, joka kuvan keskellä tienpenkassa peitettynä puhtaalla hiekalla.	Lounaasta	Esa Mikkola	6.5.2005
56444	Kuten yllä.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56445	Yleisnäkymä Osoilantien oikaisulinjasta.	Kaakosta	Esa Mikkola	6.5.2005
56446	Yleiskuva löytöpaikasta, joka kuvan keskellä tienpenkassa peitettynä puhtaalla hiekalla.	Lounaasta	Esa Mikkola	6.5.2005
56447	Tienpenkkaa Karolanmäen länsireunalla. Esineiden löytöpaikan eteläpuolella.	Lännestä	Esa Mikkola	6.5.2005
56448	Osoilantien länsireunaa ladon pohjoispuolella. Alueelle on tehty huomattavia maansiirtoja.	Kaakosta	Esa Mikkola	6.5.2005
56449	Näkymä Karolanmäeltä koilliseen, jonne suunnitellaan rakentamista.	Lounaasta	Esa Mikkola	19.5.2005
56450	Yleiskuva Karolanmäestä Padasjoen kirkonkylän suunnasta.	Kaakosta	Esa Mikkola	19.5.2005
56451	Tanja Tenhunen avusti löytöpaikan profiilin esiinottamisessa ja dokumentoinnissa.	Pohjoisesta	Esa Mikkola	19.5.2005

56452	Skandinaavisen KM 35070:23 kupurasoljen katkelma irtohiessä.	Länneestä	Esa Mikkola	19.5.2005
56453	Löytökohdalle tienpenkkaan tehty profiilinoikaisu osa 1. Löydöt tulivat tumman nokimaan kohdalta.	Länneestä	Esa Mikkola	19.5.2005
56454	Löytökohdalle tienpenkkaan tehty profiilinoikaisu osa 2. Löydöt tulivat tumman nokimaan kohdalta.	Länneestä	Esa Mikkola	19.5.2005
56455	Löytökohdan profiilinoikaisu kokonaisena.	Länneestä	Esa Mikkola	19.5.2005
56456	Löytökohdan profiilinoikaisu kokonaisena.	Länneestä	Esa Mikkola	19.5.2005
56457	Löytökohdan profiilinoikaisu kokonaisena.	Länneestä	Esa Mikkola	19.5.2005

LIITE PADASJOKI KAROLANMÄKI TAEK.
KERT
22.5.06

Osteologinen analyysi
Padasjoki Karolanmäki KM 35070
Esa Mikkola 2005

Kati Salo (FM)
19.06.2008

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	1
1. Johdanto	2
2. Tavoitteet.....	2
3. Materiaali ja metodit.....	2
3.1 Materiaalin kuvaus	2
3.2 Ikämääritys	2
3.3 Sukupuolen määritys.....	2
3.4 Minimiyksilömäärä	3
3.5 Havaitut poikkeavuudet luustossa.....	3
4. Tulokset.....	3
4.1 Materiaalin kuvaus	3
4.2 Ikämääritys	3
4.3 Sukupuolen määritys.....	3
4.4 Minimiyksilömäärä	4
4.5 Havaitut poikkeavuudet luustossa.....	4
5. Yhteenveto ja tulkinta	4
6. Latina-Suomi sanasto	5
7. Lähteet.....	5
7.1 Painetut lähteet.....	5
7.2 Painamattomat lähteet	5

1. Johdanto

Tässä raportissa käsitellään Esa Mikkolan kaivauksilla 2005 Padasjoen Karolanmäellä löydettyjä luuta. Padasjoen Karolanmäki on Viikinkiaikainen polttokenttäkalmisto. Luut on luetteloitu Kansallismuseonumerolla KM 35070. (Mikkola 2005)

2. Tavoitteet

Raportin tarkoituksena on tunnistaa luut anatomisesti, määrittää minimiyksilömäärä, tehdä ikä- ja sukupuolimäärityksiä sekä määrittää mahdolliset luustossa näkyvät sairaudet ja muut poikkeavuudet. Raportin lopussa on lyhyt yhteenveto ja tulkinta.

3. Materiaali ja metodit

Luut tunnistettiin lajeittain anatomisesti ja määritettiin kummalta puolelta luustoa ne ovat. Samalla havainnoitiin poikkeavuudet luustossa. Tunnistetut luut luettelointiin löytöluettelon alanumeron mukaan (ks. liite).

3.1 Materiaalin kuvaus

Materiaalissa on yhteensä 142,8 grammaa palanutta luuta.

3.2 Ikämääritys

Ikämääritykseen käytettiin kallon saumojen (Sutura) umpeenkasvamista ja kallonpaksuutta: diploen, tabula internan ja tabula externan suhdetta (During 2000c:32, Gejvall 1947:44, 1948:161).

Ikämäärityksissä käytettiin Sjøvoldin (1978) kehittämää luokitusta:

Infant	-1 vuotta
Infans I	0-7 vuotta
Infans II	5-14 vuotta
Juvenilis	10-24 vuotta
Adultus	18-44 vuotta
Maturus	35-64 vuotta
Senilis	50-79 vuotta
Adult	Sisältää ryhmät Adultus, Maturus ja Senilis

3.3 Sukupuolen määrittäminen

Sukupuolen määrittäminen on palaneesta luusta hankalaa, sillä usein sukupuolenmäärittäykseen soveltuvia osia ei pystytä tunnistamaan montaa. Sillonkin kun niitä löydetään useampia, ei voida olla varmoja, kuuluvatko kaikki palat samalle yksilölle. Sukupuolenmäärittäykseen palaneesta ihmisluusta voidaan käyttää esimerkiksi otsaluun otsaonteloiden kohtaa (Os frontale, glabella). Metriseen sukupuolenmäärittäykseen voi käyttää esimerkiksi kallonpaksuutta jossain tietyssä kohdissa kalloa (During 2000c:27-29, Gejvall 1963:473-475).

3.4 Minimiyksilömäärä

Minimiyksilön määrä (MNI) perustuu anatomisten osien vähimmäismäärään.

3.5 Havaitut poikkeavuudet luustossa

Patologiat, morfologiset ja geneettiset poikkeavuudet pyrittiin rekisteröimään, kun niitä havaittiin.

4. Tulokset

4.1 Materiaalin kuvaus

Luuaineksen väri vaihteli ruskeasta valkoiseen. Se oli paikoitellen tumman noen peittämää, kohtalaisen hyvin palanutta ja säilynyttä. Nokisuudesta päätellen pehmytkudokset ovat olleet poltettaessa luiden päällä. Väriin perusteella polttolämpötila on vaihdellut noin 400-800 asteteen välillä. (Herrman B. 1988 ks. During 2000c:20). Siinä lämpötilassa luut ovat voineet kutistua prosentista jopa 12 prosenttiin. Luut ovat fragmentoituneet pääasiassa pieniksi (alle 1 cm) taikka keskiuuriksi fragmenteiksi (1-5 cm). (Herrman B. 1988 ks. During 2000c:19-24)

4.2 Ikämääritys

KM 35070:18

Yhdessä otsaluun (Frontale) palassa kallon sauma (sutura coronalis) on auki. Otsaluun (Frontale) ja neljän tarkemmin tunnistamattoman kallon palan (Calva frag.) diploe on kehittynyt. Se viittaa siihen, että kyseessä on nuorempi aikuinen (Adultus).

KM 35070:19 Yhteensä kuudessa eri kallonpalassa sauma (sutura) on auki. Ainakin otsaluun ja pääläenluun (Frontale sutura coronalis), Ohimoluun ja pääläenluun (Parietale, sutura temporalis) ja pääläenluun (Parietale, sutura sagittalis) väliset saumat ovat olleet auki. Kallonpalojen diploe on kehittynyt. Kallonpalat kuuluvat nuorelle aikuiselle (Adultus).

4.3 Sukupuolen määritys

Sukupuolen määrittämiseen soveltuvia paloja oli aineistossa vähän. Tässä tapauksessa löydettiin aineistosta ainoastaan yksi morfologiseen sukupuolenmäärittämiseen soveltuva fragmentti. Otsaluun silmäkuoppien välinen osa otsaontelon kohdalla (Frontale glabella) on naisilla litteämpi ja miehillä pyöreämpi. Löytönumerolla KM 35070:19 luetteloidussa palassa oli miesmäisiä piirteitä.

Kaikki tästä aineistosta mitatut kallonpalat (Calva frag.) olivat verrattuna Gejvall:in (Gejvall 1963:474) saamiin tuloksiin, alle naisten keskiarvon (5,9 mm) Näin ollen kallonpalasissa on naismaisia piirteitä.

4.4 Minimiyksilömäärä

Minimiyksilön määrä jää aineistossa yhteen.

4.5 Havaitut poikkeavuudet luustossa

Löytönumerolla KM 35070:19 luetteloidussa Otsaluun (Frontale, glabella et orbita dx. Frag.) palassa havaittiin geneettinen merkkitekijä (Foramen supraorbitale).

5. Yhteenveto ja tulkinta

Kaikki tunnistetut luut 41 kpl olivat ihmiseltä (Homo sapiens). Suurin osa tunnistetuista ihmisluista on peräisin kallosta. Tunnistamatta jääneistä luista suurin osa on pitkien luiden (Ossa Longa) varresta (Diafyysi fragmentti). Tämä on hyvin tyypillinen anatominen jakauma palaneesta luusta.

Kaikki ikämäärittämisessä käytetyt fragmentit kuuluvat nuorelle aikuiselle (Adultus), noin 18-44 vuotta. Yhtään keskenkasvuisen luuta ei aineistosta tavattu. Lasten luita tavataan polttohaudoista yleensäkin vähän (During 2000c:41). Syynä tähän voi olla esimerkiksi se ettei kaikkien lasten luita poltettu.

Sukupuolenmäärittäminen tehtiin kallonpaloista (Calva frag.) ja Otsaluun keskikohdan fragmentista (Frontale, glabella et orbita dx. frag.) KM 35070:19. Kallonpaloissa oli naismaisia piirteitä ja otsaluussa miesmäisiä piirteitä.

Löytönumerolla KM 35070:19 luetteloidussa Otsaluun (Frontale, glabella et orbita dx. frag.) palassa oli havaittiin geneettinen merkkitekijä (Foramen supraorbitale). Geneettisten merkkitekijöiden avulla on mahdollista tutkia rotu- ja sukulaisuussuhteita.

Alanumero	paino	kpl	luu	luun osa	elainlaji	Muuta
18	4,1	1	Frontale	sutura coronalis frag.	Homo sapiens (Ihminen)	sutura A
18	3	4	Calva	frag.	Homo sapiens (Ihminen)	
18	5,3		frag. indet.			
19	0,4	1	Maxilla sin.	proc. frontalis frag.	Homo sapiens (Ihminen)	
19	0,8	1	Maxilla sin.	proc. alveolaris et proc. palatinus frag.	Homo sapiens (Ihminen)	
19	1,3	1	Frontale	sinus frag.	Homo sapiens (Ihminen)	
19	1,8	1	Frontale	glabella et orbita dx. frag.	Homo sapiens (Ihminen)	glabella M?, supraorbital foramen
19	3	3	Frontale	crista medialis frag.	Homo sapiens (Ihminen)	
19	1,6	1	Occipitale	foramen magnum frag.	Homo sapiens (Ihminen)	
19	5,3	2	Occipitale	cruciform eminentia frag.	Homo sapiens (Ihminen)	
19	1,8	1	Temporale sin.	pars petrosa frag.	Homo sapiens (Ihminen)	meatus interna br. 5.1 mm
19	0,1	1	Phalang 3 pedis	dist. frag.	Homo sapiens (Ihminen)	
19	1,5	1	Parietale	frag.	Homo sapiens (Ihminen)	
19	1,2	1	Parietale	sutura temporalis frag.	Homo sapiens (Ihminen)	sutura A
19	3,5	3	Frontale	sutura coronalis frag.	Homo sapiens (Ihminen)	sutura A, liittyvät toisiinsa
19	2,5	1	Frontale	sutura coronalis frag.	Homo sapiens (Ihminen)	sutura A
19	1,4	1	Parietale	sutura sagittalis frag.	Homo sapiens (Ihminen)	sutura A
19	0,9	2	Calva	sutura frag.	Homo sapiens (Ihminen)	sutura A
19	15,4	14	Calva	frag.	Homo sapiens (Ihminen)	
19	80,9		frag. indet.			
36	0,6	1	Zygomaticum sin.	proc. frontalis frag.	Homo sapiens (Ihminen)	
36	6,4		frag. indet.			
tot.	142,8	41				